

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om beskattningsförfarande samt av vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om beskattningsförfarande, lagen om skatteförvaltningen, lagen om förskottsuppbörd och lagen om överlåtelseskatt skall ändras. Enligt förslaget skall giltighetstiden för övergångsbestämmelserna om offentlighet för, hemlighållande och lämnande av uppgifter om beskattningen och brott mot tystnadsplikten förlängas till utgången av 1999.

I propositionen föreslås att uppgifterna i det register över affärs- och samfundssignum som förs av skatteförvaltningen skall bli offentliga.

Dessutom föreslås i propositionen att de nuvarande skatterättsnämndernas mandatperiod förlängs till utgången av juli 1998.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 1998.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

1.1. Beskattningsuppgifternas offentlighet och sekretessbestämmelserna

Lagstiftningen om beskattningsförfarandet reformerades vid ingången av 1996. I samband med detta reglerades dock inte bestämmelserna om beskattningsuppgifternas offentlighet genom lagstiftning som var avsedd att vara permanent. Med stöd av en övergångsbestämmelse i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) tillämpas dock bestämmelserna i den upphävda beskattningslagen (482/1958) om offentlighet för, hemlighållande och lämnande av uppgifter om beskattningen samt om brott mot tystnadsplikten fram till utgången av år 1997.

Motsvarande övergångsbestämmelser som gäller fram till utgången av 1997 ingår också i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996), lagen om överlåtelseskatt (931/1996) och lagen om skatteförvaltningen (1557/1995). Dessa bestämmelser gäller förskottsuppbördsregistrets offentlighet, information om och publicering av uppgifter om att någon avförts ur uppbördsregistret, utlämnande av uppgifter för verkställande av förskottsinnehållning samt om tystnadsplikten enligt la-

gen om förskottsuppbörd och om straff för brott mot den. På hemlighållande och överlåtelse av uppgifter och handlingar som gäller överlåtelseskatt samt på brott mot tystnadsplikten tillämpas ifrågasvarande bestämmelser i lagen angående stämpelskatt (662/1943). I lagen om skatteförvaltningen finns bestämmelser om skattemyndigheternas rätt att lämna uppgifter på eget initiativ.

Samtidigt som reformen av lagstiftningen om offentlighet och sekretess när det gäller myndigheters verksamhet beretts vid justitiedepartementet, har propositionen med förslag till lagstiftning om beskattningsuppgifternas offentlighet beretts både vid finansministeriet och skattestyrelsen. Propositionen om en reform av den allmänna offentlighetslagstiftningen har dock inte ännu överlämnats till riksdagen för behandling. Till följd av detta har inte heller propositionen om offentlighet för, hemlighållande av och utlämnande av beskattningsuppgifter ännu överlämnats till riksdagen. Av denna anledning föreslås en fortsatt förlängning av giltighetstiden för övergångsbestämmelserna om beskattningsuppgifternas offentlighet. Övergångsbestämmelserna skall enligt förslaget vara i kraft tills vidare, fram till det att en lag om beskattningsuppgifternas offentlighet ges. De

skulle dock träda i kraft högst till utgången av 1999.

1.2. Offentlighet för registret över affärs- och samfundssignumsregistret

Uppgifterna i registret över affärs- och samfundssignum skall enligt gällande lagstiftning hemlighållas i skatteförvaltningen. Identifieringsuppgifter som skall hemlighållas kan endast begränsat utlämnas från skatteförvaltningen. För närvarande sköter statistikcentralen informationstjänsten i anslutning till registret. Med stöd av lagen om utlämnande av affärs- och samfundssignum (1126/1990) lämnar skattestyrelsen i lagen definierade identifieringsuppgifter om i praktiken juridiska personer ur registret över affärs- och samfundssignum till statistikcentralen för ett allmänt register över affärs- och samfundssignum. Enligt lagen har var och en rätt att få uppgifter av statistikcentralen ur det allmänna registret över affärs- och samfundssignum.

Det finns inte längre grunder för att hemlighålla uppgifterna i det register över affärs- och samfundssignum som förs av skatteförvaltningen. Signumet är offentligt i andra sammanhang med undantag av skatteförvaltningen. Hemlighållandet av signumet har delvis försvårat dataöverföringen mellan myndigheterna. Hemlighållandet av signumet har också försvårat dataöverföringen mellan de instanser som är skyldiga att lämna uppgifter och skatteförvaltningen samt skatteförvaltningens kundservice.

Att signumet blir offentligt inom skatteförvaltningen är en förutsättning för utvecklandet av ett system med ett allmänt signum. Avsikten är att ett system med allmänt och gemensamt företagssignum skall tas i bruk av skatteförvaltningen och patent- och registerstyrelsens register över juridiska personer. Som signum används affärs- och samfundssignumet. Avsikten är, att det allmänna signumsystemet skall tas i bruk vid ingången av 1999. Under den första fasen utvidgas beviljandet av affärs- och samfundssignum inom skatteförvaltningen så att också fysiska personer kan få signumet. Avsikten är att beviljandet av affärs- och samfundssignum till fysiska personer inleds vid ingången av 1998. Fysiska personer kan därefter i sammanhang som ansluter till näringsverksamhet använda ett annat signum än personbeteckningen. I samband med utvidgningen av sys-

temet med signum är det ändamålsenligt att övergå till ett offentligt signumsystem inom skatteförvaltningen redan före införandet av systemet med allmänt signum.

Därför föreslås att var och en ur det register över affärs- och samfundssignum som förs av skatteförvaltningen skall ha rätt att få uppgifter om affärs- och samfundssignum, namn, hemkommun och adress, rättslig form samt affärs- och samfundssignumets giltighetstid. Uppgifterna motsvarar till sitt innehåll de uppgifter som utlämnas till statistikcentralen. Registrets offentlighet utvidgas dock genom att den också kommer att omfatta skatteförvaltningens s.k. registreringsenheter. Sådana är t.ex. samfällda förmåner, oregistrerade aktiebolag och beskattningssammanslutningar såsom fastighetssammanslutningar.

Utlämnandet av uppgifter ur det register över affärs- och samfundssignum som skatteförvaltningen för skall ha vissa begränsningar. På myndigheters offentliga handlingar tillämpas lagen om allmänna handlingars offentlighet (83/1951). Det innebär att de begränsningar som anges i nämnda lag tillämpas på massöverlåtelse av uppgifter om fysiska enskilda personer. Dessa begränsningar skall bl.a. inte gälla utlämnandet av uppgifter om affärsidkare och yrkesutövare.

Registret över affärs- och samfundssignum skall bli offentligt från ingången av 1998. Bestämmelsen om detta skall enligt förslaget ingå i lagen om beskattningsförfarande.

1.3. Skatterättelsenämnden

I fråga om inkomst- och förmögenhetsbeskattning, arvs- och gåvobeskattning och fastighetsbeskattning skall vid rättelsförfarande i första instans framställas ett rättelseyrkande till skatterättelsenämnden. I rättelsenämnden behandlas sådana rättelseyrkanden från skattskyldiga som inte har godkänts i sin helhet av skatteverket. Dessutom behandlar skatterättelsenämnden alla rättelseyrkanden som gjorts för skattetagares räkning.

I varje skattedistrikt finns en skatterättelsenämnd. Rättelsenämnden kan dessutom vara indelad i kommunvisa sektioner. Rättelsenämnden har en ordförande och en viceordförande samt minst tre medlemmar från varje kommun som hör till skattedistriktet. De nuvarande rättelsenämndernas mandatperiod går ut vid utgången av 1997.

I finansministeriet bereds för närvarande

en reform av rättelsenämnderna. Arbetsgruppen för rättskyddet inom beskattningen föreslog i sitt delbetänkande (FM Arbetsgruppspromemoria 17:1997) bl.a. att systemet skall ändras så att varje skatteverk har en rättelsenämnd, att medlemmarnas kompetens skall förbättras, att behandlingen av ärendena skall fördelas mellan nämnden och ordföranden, samt att nämndens behörighet skall utvidgas att omfatta också mervärdesbeskattning och förskottsuppbörd. Vidare föreslog arbetsgruppen att de nuvarande rättelsenämndernas mandatperiod skall förlängas så att det finns tid att genomföra förslaget. Finansministeriet sände arbetsgruppens förslag på remiss till de viktigaste myndigheterna, de centrala ämbetsverken, centralorganisationerna och arbetsmarknadsorganisationerna.

Riksdagen har i sitt svar (RSv 86/1997) på regeringens proposition med förslag till ändring av lagen om skatteförvaltningen (RP 51/1997 rd) förutsatt att lagstiftningsfrågorna gällande rättelsenämnderna kan tas upp för behandling i riksdagen hösten 1997, och att det i samband med detta tillsätts en rättelsenämnd som behandlar ärenden som behandlats av ett särskilt koncernskatteverk.

Regeringens avsikt är att under innevarande år förelägga riksdagen en proposition med förslag till reform av skatterättelsenämnderna. Koncernskatteverket skall inleda sin verksamhet vid ingången av 1998. Koncernskatteverket kan ta emot rättelseärenden för behandling tidigast hösten 1998. Eftersom de nuvarande rättelsenämndernas mandatperiod går ut vid utgången av 1997 och eftersom det måste reserveras tillräckligt tid för det lagstiftningsarbete och de administrativa förberedelser som reformen förutsätter, föreslås att de nuvarande rättelsenämndernas mandatperiod förlängs till utgången av juli 1998.

2. Propositionens verkningar

Propositionen har inte några betydande ekonomiska eller administrativa verkningar.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Förslaget om affärs- och samfundssignumets offentlighet har beretts av av patent- och registerstyrelsen och skattestyrelsen i ett gemensamt projekt som utgör en del av införandet av ett gemensamt system med företagssignum. Projektet avgav ett betänkande om målen för reformen den 28 maj 1997. Dessutom föreslog arbetsgruppen för rättskyddet inom beskattningen i sitt delbetänkande (17/1997) att affärs- och samfundssignumet genom lag skall bli ett offentligt och allmänt identifieringssignum för alla som bedriver företagsverksamhet.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Förhållandet till Europeiska gemenskapens bestämmelser

Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och det fria flödet av sådana uppgifter 95/46/EG, det s.k. datasekretessdirektivet, skall vara genomfört i medlemsstaterna före den 24 oktober 1998. Enligt direktivets artikel 8.7 skall medlemsstaterna definiera de omständigheter under vilka det är möjligt att behandla personnummer eller ett annat allmänt signum. Affärs- och samfundssignumet som ges fysiska personer kan anses vara ett sådant annat allmänt signum som avses i direktivet. Avsikten är att man skall återkomma till denna fråga i de propositioner som kommer att avlåtas senare.

5. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1998.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om beskattningsförfarande**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 18 december 1995 om beskattningsförfarande (1558/1995) 95 §
3 mom., sådant det lyder i lag 1122/1996, och
fogas till lagen en ny 93 a § som följer:

93 a §

*Offentlighet för registret över affärs- och
samfundssignum*

Var och en har rätt att ur registret över affärs-
och samfundssignum, som förs av skattesty-
relsen, få följande uppgifter:

- 1) affärs- och samfundssignum,
- 2) namn,
- 3) hemkommun och adress,
- 4) rättslig form,
- 5) affärs- och samfundssignumets giltig-
hetstid.

95 §

Lagens ikraftträdande

De bestämmelser i beskattningslagen som
gäller offentlighet för och hemlighållande av
beskattningsuppgifter, lämnande av uppgifter
och brott mot tystnadsplikten samt som upp-
hävts genom denna lag tillämpas dock till
utgången av 1999. Bestämmelserna tillämpas
även vid arvs- och gåvobeskattningen.

Denna lag träder i kraft den
199 .

2.

Lag**om ändring av lagen om skatteförvaltningen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 18 december 1995 om skatteförvaltningen (1557/1995) 14 § 4 mom.,
sådant det lyder i lag 1263/1996, och
fogas till 15 § ett nytt 3 mom. som följer:

14 §

Ikraftträdande

De bestämmelser i 5 a § i den genom den-
na lag upphävda lagen om skatteförvaltning-
en som gäller rätt att lämna uppgifter på
 eget initiativ tillämpas dock till utgången av
1999.

15 §

Övergångsbestämmelse

Utan hinder av vad som bestäms om skat-
terättelsenämndens mandatperiod, fortsätter
skatterättelsenämnder som är verksamma vid
utgången av år 1997 i sitt uppdrag till den
31 juli 1998.

Denna lag träder i kraft den
199 .

3.

Lag**om ändring av 60 § lagen om förskottsuppbörd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 20 december 1996 om förskottsuppbörd (1118/1996) 60 § som följer:

60 §

Övergångsbestämmelse som gäller uppgifters offentlighet, hemlighållande och utlämnande

Bestämmelserna i 6 a och 6 b § lagen om förskottsuppbörd, som upphävs genom denna lag, om förskottsuppbördsregistrets offentlighet samt om information om och publicering av uppgifter om att någon avförts ur

registret tillämpas till utgången av 1999. Bestämmelserna i 13 § i den upphävda lagen om utlämnande av uppgifter för verkställande av förskottsinnehållning samt bestämmelserna i 61 § om tystnadsplikt och om straff för brott mot tystnadsplikten tillämpas likaså till utgången av 1999.

Denna lag träder i kraft den 199 .

4.

Lag**om ändring av 64 § lagen om överlåtelseskatt**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 29 november 1996 om överlåtelseskatt (931/1996) 64 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1262/1996, som följer:

64 §

Betalning av skatt och beskattningsförfarandet

skatt samt på brott mot tystnadsplikten tillämpas bestämmelserna i 100 c, 100 d, 101 a och 101 b § lagen angående stämpelskatt till utgången av 1999.

På hemlighållande och överlåtelse av uppgifter och handlingar som gäller överlåtelse-

Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 9 oktober 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Arja Aho

1.

Lag**om ändring av lagen om beskattningsförfarande**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 18 december 1995 om beskattningsförfarande (1558/1995) 95 § 3 mom., sådant det lyder i lag 1122/1996, och *fogas* till lagen en ny 93 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

93 a §

Offentlighet för registret över affärs- och samfundssignum

Var och en har rätt att ur registret över affärs- och samfundssignum, som förs av skattestyrelsen, få följande uppgifter:

- 1) affärs- och samfundssignum,*
- 2) namn,*
- 3) hemkommun och adress,*
- 4) rättslig form,*
- 5) affärs- och samfundssignumets giltighetstid.*

95 §

Lagens ikraftträdande

De stadganden i beskattningslagen som gäller offentlighet för och hemlighållande av beskattningsuppgifter, lämnande av uppgifter och brott mot tystnadsplikten samt som upphävts genom denna lag tillämpas dock till utgången av 1997. Nämnade stadganden i den upphävda lagen tillämpas även vid behov vid arvs- och gåvobeskattningen.

De bestämmelser i beskattningslagen som gäller offentlighet för och hemlighållande av beskattningsuppgifter, lämnande av uppgifter och brott mot tystnadsplikten samt som upphävts genom denna lag tillämpas dock till utgången av 1999. *Bestämmelserna* tillämpas även vid arvs- och gåvobeskattningen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

2.

Lag**om ändring av lagen om skatteförvaltningen**

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i lagen den 18 december 1995 om skatteförvaltningen (1557/1995) 14 § 4 mom.,
 sådant det lyder i lag 1263/1996, och
 fogas till 15 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

Ikraftträdande

 De stadganden i 5 a § i den genom denna lag upphävda lagen om skatteförvaltningen som gäller rätt att lämna uppgifter på eget initiativ tillämpas dock till utgången av 1997.

 De bestämmelser i 5 a § i den genom denna lag upphävda lagen om skatteförvaltningen som gäller rätt att lämna uppgifter på eget initiativ tillämpas dock till utgången av 1999.

15 §

Övergångsstadgande

 Utan hinder av vad som bestäms om skatterättelsenämndens mandatperiod, fortsätter skatterättelsenämnder som är verksamma vid utgången av år 1997 i sitt uppdrag till den 31 juli 1998.

 Denna lag träder i kraft den 199 .

3.

Lag**om ändring av 60 § lagen om förskottsuppbörd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 20 december 1996 om förskottsuppbörd (1118/1996) 60 § som följer:

Gällande lydelse

60 §

*Övergångsstadgande som gäller uppgifters
offentlighet, hemlighållande och utlämnande*

Stadgandena i 6 a och 6 b §§ lagen om förskottsuppbörd, som upphävs genom denna lag, om förskottsuppbördsregistrets offentlighet samt om information om och publicering av uppgifter om att någon avförts ur registret tillämpas till utgången av 1997. Stadgandena i 13 § i den upphävda lagen om utlämnande av uppgifter för verkställande av förskottsinnehållning samt stadgandena i 61 § om tystnadsplikt och om straff för brott mot tystnadsplikten tillämpas likaså till utgången av 1997.

Föreslagen lydelse

60 §

*Övergångsbestämmelse som gäller uppgifters
offentlighet, hemlighållande och
utlämnande*

Bestämmelserna i 6 a och 6 b § lagen om förskottsuppbörd, som upphävs genom denna lag, om förskottsuppbördsregistrets offentlighet samt om information om och publicering av uppgifter om att någon avförts ur registret tillämpas till utgången av 1999. Bestämmelserna i 13 § i den upphävda lagen om utlämnande av uppgifter för verkställande av förskottsinnehållning samt bestämmelserna i 61 § om tystnadsplikt och om straff för brott mot tystnadsplikten tillämpas likaså till utgången av 1999.

Denna lag träder i kraft den
199 .

4.

Lag**om ändring av 64 § lagen om överlåtelseskatt**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 29 november 1996 om överlåtelseskatt (931/1996) 64 § 4 mom., sådant
det lyder i lag 1262/1996, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

64 §

*Betalning av skatt och beskattningsför-
farandet*

På hemlighållande och överlåtelse av upp-
gifter och handlingar som gäller överlåtel-
seskatt samt på brott mot tystnadsplikten
tillämpas stadgandena i 100 c, 100 d, 101 a
och 101 b § lagen angående stämpelskatt till
utgången av 1997.

På hemlighållande och överlåtelse av upp-
gifter och handlingar som gäller överlåtel-
seskatt samt på brott mot tystnadsplikten till-
lämpas bestämmelserna i 100 c, 100 d,
101 a och 101 b § lagen angående stämpel-
skatt till utgången av 1999.

*Denna lag träder i kraft den
199 .*
